

Οι 7 πυλώνες ανάπτυξης της αγοράς φαρμάκου

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΓΙΑ ΕΝΑ ΒΙΩΣΙΜΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ COVID-19

ΧΑΡΗΣ ΝΤΙΓΡΙΝΤΑΚΗΣ
pressntigri@gmail.com

Ισχυρό ρόλο ώθησης και αύξησης της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας στο νέο παραγωγικό μοντέλο δύναται να έχει ο φαρμακευτικός κλάδος. Είναι κοινός τόπος ότι η έλευση του κορονοϊού άλλαξε δραματικά τον κόσμο δοκιμάζοντας τις αντοχές όλων των δημόσιων συστημάτων Υγείας. Οπως επισμαίνει στον «Ε.Τ.» της Κυριακής ο πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ) κ. **Ολύμπιος Παπαδημητρίου**, «η κρίση της πανδημίας COVID-19 ανέδειξε τις αδυναμίες, αλλά και τις αυξημένες ανάγκες επιπρόσθετης χρηματοδότησης των υγειονομικών συστημάτων παγκοσμίως, αφενός για να ανταποκριθούν σε συνθήκες κρίσης, αφετέρου για να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις αυριανές προκλήσεις». Για την εξασφάλιση μιας βιώσιμης πολιτικής ο ΣΦΕΕ επισμαίνει:

1 Την ανάγκη επαναπροσδιορισμού της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης με βάση τα επιδημιολογικά δεδομένα της χώρας και τις πραγματικές ανάγκες του πληθυσμού.

2 Το πάγιο αίτημα για την εξαίρεση των εμβολίων από την φαρμακευτική δαπάνη και τη δημιουργία ξεχωριστού λογαριασμού για την πρόληψη (€200 εκατ.). Η επικείμενη έλευση εμβολίου για τον COVID-19 το προσεχές έτος καθιστά επιτακτική ανάγκη τη δημιουργία χωριστού, πρόσθετου κονδυλίου για τον εμβολιασμό.

3 Την άρση των εμποδίων για την πρόσβαση σε καινοτόμους θεραπίες, στα νέα φάρμακα και εμβόλια (και για τον COVID-19), όπως clawback, τέλος εισόδου 25%, αγκυλώσεις και καθυστερήσεις στην εισαγωγή νέων φαρμάκων (ορθή και γρήγορη λειτουργία Επιτροπής Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας και Επιτροπής Διαπραγμάτευσης).

Αύξηση 45%

Πληροφορίες του «Ε.Τ.» της Κυριακής αναφέρουν ότι το Clawback και Rebate (επιστροφές προς τον



«Η κρίση της πανδημίας COVID-19 ανέδειξε τις αυξημένες ανάγκες επιπρόσθετης χρηματοδότησης των υγειονομικών συστημάτων παγκοσμίως» σημειώνει στον «Ε.Τ.» ο πρόεδρος του ΣΦΕΕ, Ολύμπιος Παπαδημητρίου.

CLAWBACK ΚΑΙ REBATE **ανέρχονται στο ποσό του 1,8 δισ. ευρώ, ενώ φέτος αναμένεται να ξεπεράσει τα 2 δισ. ευρώ**

ΕΟΠΥΥ και το ΕΣΥ) ανέρχεται σε 1,8 δισ. ευρώ, ενώ φέτος αναμένεται να ξεπεράσει τα 2 δισ. ευρώ με βάση το δεδομένο ότι αυξήθηκε ποσοστιαία κατά 45% στο πρώτο τρίμηνο του 2020. Σύμφωνα με τον κ. Παπαδημητρίου, οι θέσεις του ΣΦΕΕ συμπυκνώνονται σε 7 πυλώνες δράσεων:

→ **Ο 1ος ΠΥΛΩΝΑΣ ΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.** Τώρα που σε όλη την Ευρώπη επανεξετάζονται οι δαπάνες Υγείας, είναι η ώρα να αναθεωρηθεί ο προϋπολογισμός φαρμάκου στη χώρα μας κινούμενος σε ρεαλιστική και επιστημονική βάση.

→ **Ο 2ος ΠΥΛΩΝΑΣ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ** με εξορθολογισμό της κατανάλωσης μέσα από την εφαρμογή μηχανισμών ελέγχου της συνταγογράφησης, ενίσχυση του ρόλου της πρωτοβάθμιας περίθαλψης με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος ώστε να αποφορτιστούν οι νοσοκομειακές δομές και επένδυση στην πρόληψη, προμήθεια φαρμάκων στα νοσοκομεία με δημόσιους διαγωνισμούς, αναθεώρηση της Θετικής και Αρνητικής Λίστας σύμφωνα με τη νομοθεσία και άμεση εφαρμογή της ευρωπαϊκής οδηγίας για τα ψευδεπίγραφα φάρμακα.

→ **Ο 3ος ΠΥΛΩΝΑΣ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΠΑΝΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ.** Βασική απειλή της βιωσιμότητας του συστήματος είναι το συνεχώς και ανεξέλεγκτα αυξανόμενο ύψος του clawback (μηχανισμός αυτόματων επιστροφών). Η υπέρβαση της φαρμακευτικής δαπάνης συνεχίζει να αυξάνεται ανεξέλεγκτα. Τα στοιχεία του α' τριμήνου του 2020, συγκρινόμενα με τα αντίστοιχα στοιχεία του α' τριμήνου του 2019, δείχνουν αύξηση της υπέρβασης κατά 45%. Αν

η πορεία της υπέρβασης σε σχέση με το κλειστό κονδύλι του ΕΟΠΥΥ συνεχιστεί με τον ίδιο ρυθμό, η τρύπα μπορεί να φτάσει φέτος το ένα δισ. ευρώ, από περίπου 800 εκατ. πέροι. Μόνο κατά το α' τρίμηνο του 2020 η υπέρβαση άγγιξε τα 234 εκατ. ευρώ. Σε τρεις διαδοχικές εκθέσεις ενισχυμένης εποπτείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Surveillance Reports της Κομισιόν, Ιούνιος 2019, Νοέμβριος 2019 και Φεβρουάριος 2020) αναφέρεται με τον πιο εμφατικό τρόπο ότι ο μηχανισμός υποχρεωτικών επιστροφών (clawback) χρησιμοποιείται με λάθος τρόπο, δημιουργεί ηθικό κίνδυνο και δεν είναι βιώσιμος. Ο ΣΦΕΕ προτείνει την εισαγωγή της συνυπευθυνότητας φαρμακοβιομηχανίας και Πολιτείας στην κάλυψη της υπέρβασης της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης που θα δημιουργήσει την κινητοποίηση που λείπει από την πλευρά του κράτους για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

→ **Ο 4ος ΠΥΛΩΝΑΣ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΣΘΕΩΝ ΣΕ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ,** με στόχο τη διασφάλιση της προσιτής, ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης νέων καινοτόμων θεραπειών στην ελληνική αγορά, μέσω της αποτελεσματικής, δυναμικής και συνεχούς διαδικασίας αξιολόγησης τεχνολογιών Υγείας.

→ **Ο 5ος ΠΥΛΩΝΑΣ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ.** Στο νέο οικονομικό υπόδειγμα που χρειάζεται η χώρα ο φαρμακευτικός κλάδος μπορεί να έχει κομβικό ρόλο. Καινοτομία, εξωστρέφεια, αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού και ποιοτική παραγωγή είναι ήδη ενσωματωμένα στον τρόπο λειτουργίας του. Δεν είναι τυχαίο πως αποτελεί τον τρίτο εξαγωγικό κλάδο της χώρας. Το αποτύπωμα αυτό μπορεί να ενισχυθεί σημαντικά με τη δη-

μιουργία ενός σταθερού θεσμικού και φορολογικού περιβάλλοντος και τη θέσπιση κινήτρων μηδενικού δημοσιονομικού κόστους (για παραγωγικές επενδύσεις, έρευνα, πνευματική ιδιοκτησία, απλούστευση διαδικασιών υπερεκπτώσεων) καθώς και κινήτρων στους διοικητές νοσοκομείων και τους ερευνητές. Αυτές είναι κρίσιμες παράμετροι για την προσέλκυση επενδύσεων υψηλής αξίας και αποδοτικότητας. Αλλά και στο πεδίο της κλινικής έρευνας ο συμπληρωματικός του clawback με επενδύσεις σε κλινική έρευνα είναι ένα σημαντικό πρώτο βήμα που πρέπει, όμως, να ενισχυθεί περαιτέρω. Για τη φαρμακοβιομηχανία η πορεία αυτή είναι μονόδρομος που μπορεί να καταστήσει την Ελλάδα κόμβο («hub») κλινικής έρευνας, ώστε να πολλαπλασιαστεί η ετήσια επένδυση φτάνοντας σε πέντε χρόνια τα 500 εκατ. τον χρόνο.

→ **Ο 6ος ΠΥΛΩΝΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΛΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΛΥΣΙΔΑ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ.** Η επιτυχία του ψηφιακού άλματος που έγινε στη Δημόσια Διοίκηση μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα και εν μέσω πανδημίας δείχνει πως ο στόχος είναι εφικτός. Αποδοτική εποπτεία, εξοικονόμηση πόρων, βελτιστοποίηση υπηρεσιών και δυνατότητα χάραξης αποτελεσματικών πολιτικών συνιστούν τα προφανή οφέλη.

→ **Ο 7ος ΠΥΛΩΝΑΣ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΝΟΣ ΙΣΧΥΡΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ-ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ.** Η υιοθέτηση καλών πρακτικών. Η τήρηση και η προαγωγή της νομιμότητας και της διαφάνειας. ■